

Demografisk rapport
Halland i demografisk förändring

2026-03-09

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Syfte och frågeställningar	3
1.2	Rapportens upplägg	3
1.3	Datakällor och tidshorisont	3
2	Demografisk utveckling	3
2.1	Åldersfördelningen i dag	3
2.2	Framskrivning till 2035	7
2.2.1	Hur har Halland växt tidigare?	10
2.2.2	Vilka grupper attraherar Halland?	11
3	Analys och slutsatser	13
3.1	Attraktivitetsarbetet viktigare än någonsin	13
3.2	Fler i arbete kan balansera den demografiska förskjutningen	14
3.3	Vad den demografiska förskjutningen kostar	16
3.4	Hallands förutsättningar och vägen framåt	18

1 Inledning

Halland växer, men befolkningen blir äldre. Hur ålderssammansättningen förändras de närmaste åren har direkt bäring på regionens verksamheter: behoven inom skola, hälso- och sjukvård och äldreomsorg bestäms i hög grad av hur många invånare som befinner sig i olika åldersgrupper, och av hur snabbt förskjutningen mellan grupperna sker. Denna rapport ställer Hallands utveckling mot rikets för att ge en bild av var regionen befinner sig och vart den är på väg.

1.1 Syfte och frågeställningar

Två frågeställningar vägleder analysen:

- Hur förändras Hallands befolknings ålderssammansättning fram till 2035, och hur förhåller sig utvecklingen till rikets?
- Vilken påverkan kan förändringarna få på Region Hallands verksamheter?

Syftet är inte att ge exakta beräkningar av resursbehovet inom enskilda verksamheter, utan att ringa in effekter och ge underlag för vidare planering. Fokus ligger på förändringar i åldersstrukturen och vad de innebär, inte på en heltäckande statistisk beskrivning av demografins alla komponenter.

1.2 Rapportens upplägg

Rapporten är uppdelad i två delar. Den första delen beskriver den demografiska utvecklingen: hur Hallands åldersfördelning ser ut i dag jämfört med riket, och hur den väntas förändras fram till 2035. Den andra delen diskuterar vilka konsekvenser förändringarna kan få inom samhällsutveckling, kollektivtrafik och välfärd.

1.3 Datakällor och tidshorisont

Utgångspunkten är befolkningsläget 2024. För framskrivningen av Hallands befolkning använder rapporten Region Hallands egen befolkningsprognos, som baseras på regionala förutsättningar vad gäller bostadsbyggande, inflyttning och övriga demografiska faktorer. För riket används SCB:s senaste nationella befolkningsframskrivning. Tidshorisonten sträcker sig till 2035, en planeringshorisont som redan ingår i flera av regionens strategiska processer och som är tillräckligt lång för att fånga de strukturella skiften i ålderssammansättningen, utan att osäkerheten i prognoserna blir alltför stor.

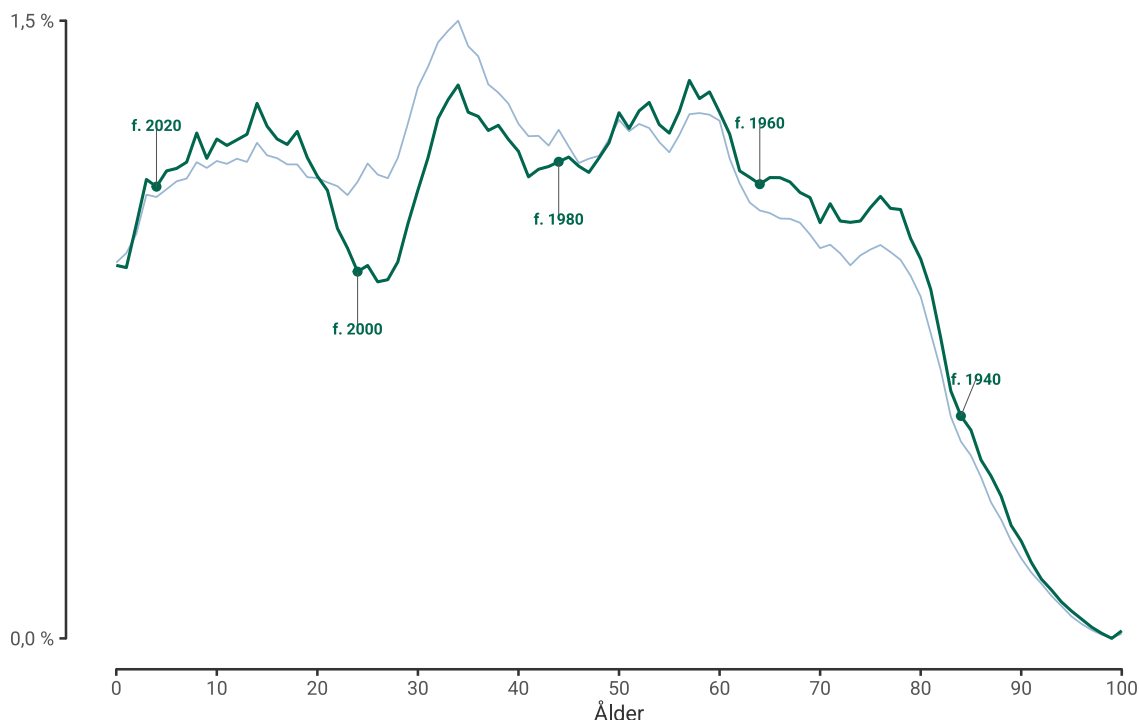
2 Demografisk utveckling

2.1 Åldersfördelningen i dag

En god utgångspunkt för att förstå en geografis demografiska förutsättningar är att studera fördelningen över enskilda ettårsklasser. Det är den minsta enheten i befolkningsstatistiken och ger en detaljerad bild av hur stora olika födelsekohorter är. En kohort, det vill säga alla personer födda ett visst år, bär med sig sitt födelseårs förutsättningar genom livet: stora kohorter skapar ökad efterfrågan på förskola, sedan grundskola, därefter gymnasieutbildning och så vidare genom livsloppet. När samma kohort passerar 65 år ökar trycket på hälso- och sjukvården, och vid 80 på äldreomsorgen. För en enskild region tillkommer flyttningar som en avgörande faktor, både i form av unga som söker sig till storstäder och universitetsorter och av barnfamiljer eller pensionärer som väljer att flytta in.

Befolkningens åldersprofil 2024

Andel per ettårsklass. **Halland** och riket

Figur 1 Andel av befolkningen per ettårsklass i Halland och riket, 2024. Varje topp och dal motsvarar en kohort vars storlek speglar historiska födelsekullar, invandringsvågor och flyttmönster.

Kurvorna för Halland och riket följer varandra i stora drag, men avvikelserna är systematiska. Halland ligger över riket bland barnen och de unga, under riket i åldrarna 20 till 40, och åter över bland de äldre. Mönstret speglar Hallands ställning som inflyttningslän för barnfamiljer: regionen förlorar unga vuxna till storstäder och universitetsorter, men attraherar inflyttare i familjebildande ålder, ofta från de närliggande Göteborg och Malmö/Lund. Resultatet är en åldersstruktur med stora grupper på båda sidor om arbetskraftsbasen.

Befolkningen i arbetsför ålder, 20 till 64 år, utgör 53,4 procent av Hallands befolkning, jämfört med rikets 56,5 procent. Andelen är förhållandevis låg, men inte för att arbetskraften krymper. Tvärtom har Halland den fjärde starkaste tillväxten i arbetsför ålder av alla län sedan millennieskiftet, efter Uppsala, Stockholm och Skåne. Att andelen ändå är låg beror på att barngruppen och den äldre gruppen är ovanligt stora: andelen 0 till 19 år uppgår till 23,5 procent, den näst högsta bland samtliga län, och andelen 65 år och äldre till 23,1 procent.

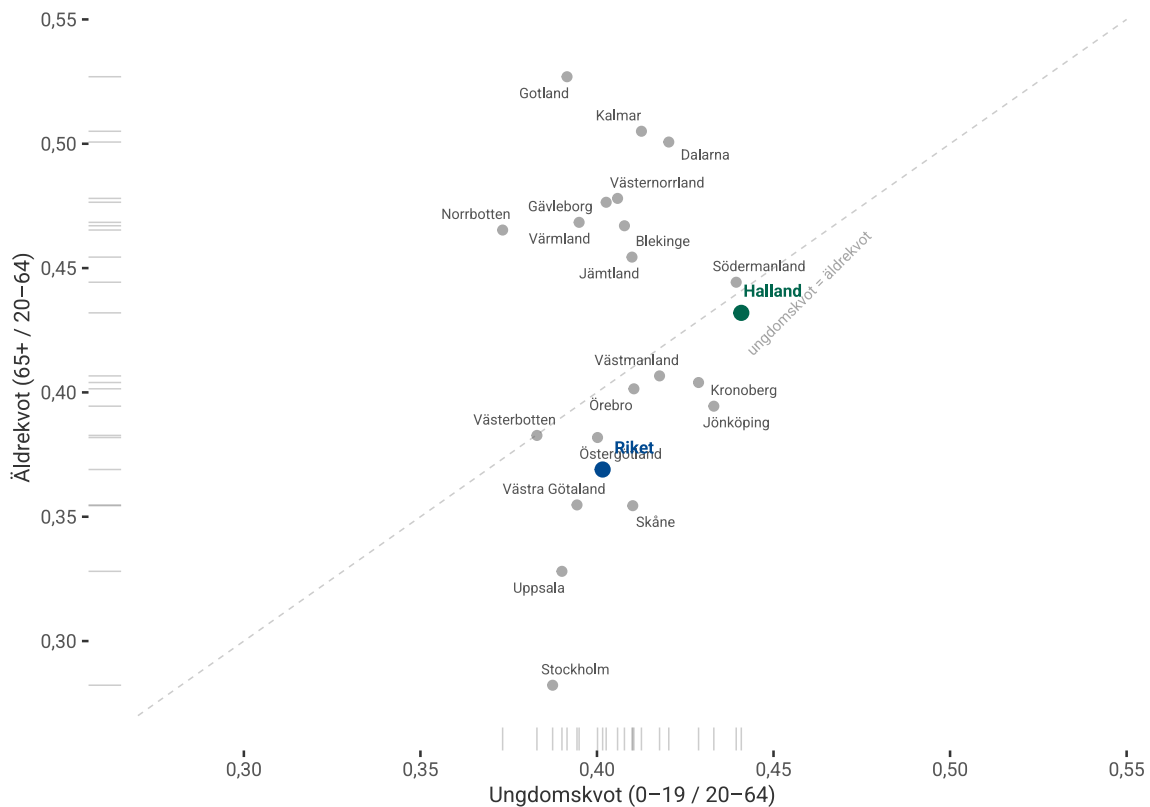
Ett sätt att sammanfatta åldersstrukturen i ett enda mått är försörjningskvoten. Den beräknas genom att summera alla personer utanför arbetsför ålder, det vill säga gruppen 0 till 19 och gruppen 65 år och äldre, och dividera med antalet i arbetsför ålder (20 till 64). Måttet fångar den grundläggande balansen mellan dem som genererar skatteintäkter och dem som i huvudsak nyttjar välfärdstjänster. En kvot på 0,80 innebär att det för varje person i arbetsför ålder finns 0,8 personer som befinner sig i utbildning, pension eller omsorg.

Hallands försörjningskvot uppgår till 0,87, klart över rikets 0,77. Men samma kvot kan dölja helt olika befolkningsstrukturer beroende på om den drivs av en hög andel barn eller en hög andel äldre. Kvoten kan delas upp i en ungdomskvot (0 till 19 år i förhållande till 20 till 64) och en äldrekvot (65 år och äldre i förhållande till 20 till 64). I Halland fördelas den nästan jämnt: ungdomskvoten är 0,44 och äldrekvoten 0,43. I de flesta andra län med hög total försörjningskvot,

som Gotland, Kalmar och Dalarna, dominerar äldrekvoten kraftigt.

Försörjningskvotens sammansättning

Ungdomskvot och äldrekvot per län, 2024. **Halland** och riket

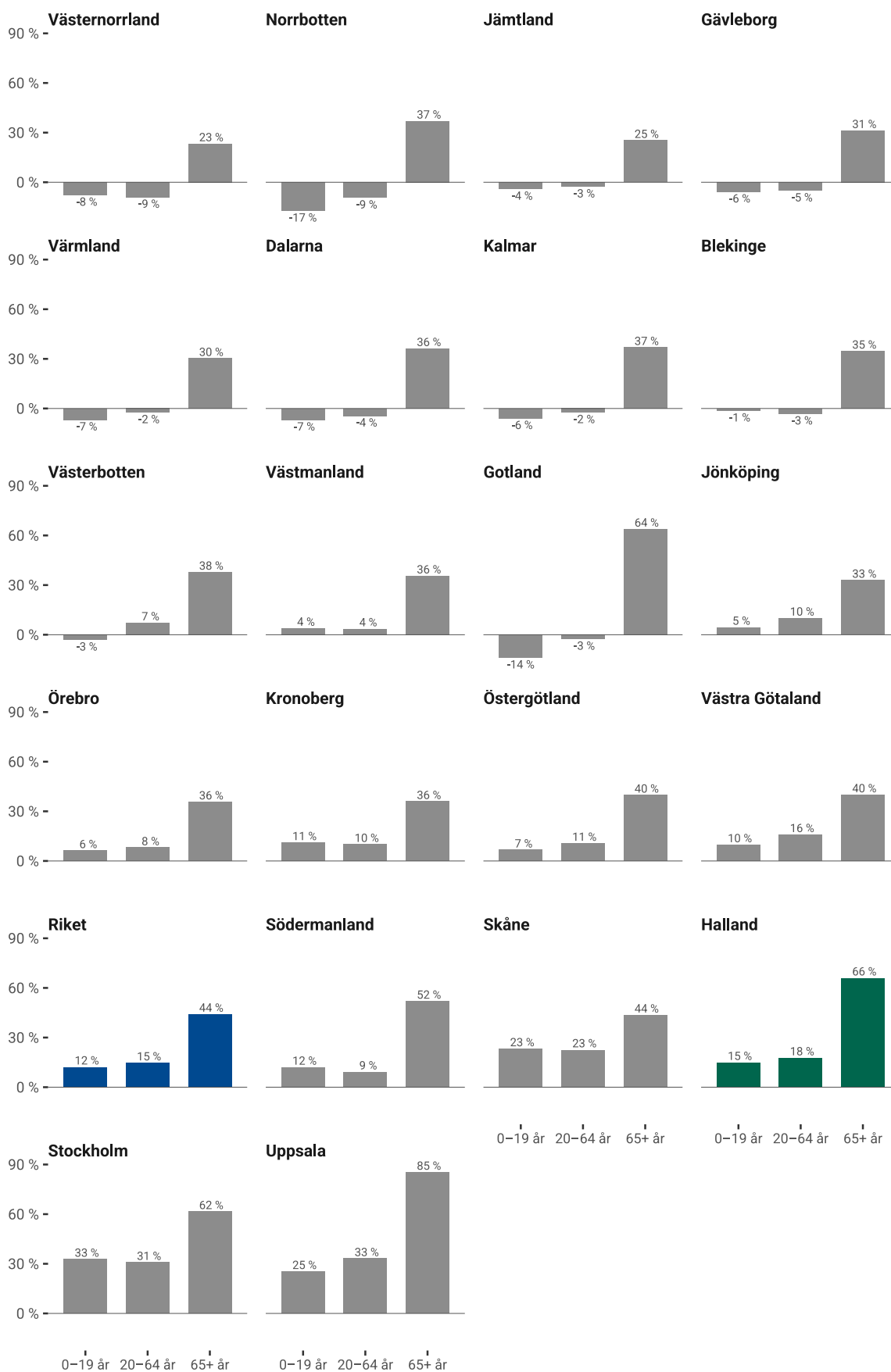
Figur 2 Försörjningskvotens sammansättning i Sveriges län och riket, 2024. Ungdomskvoten (0–19 år i förhållande till 20–64 år) på x-axeln, äldrekvoten (65+ år) på y-axeln. Diagonalen markerar jämvikt mellan ungdoms- och äldrekvot.

Diagonalen markerar jämvikt mellan ungdoms- och äldrekvot. Län ovanför linjen har en försörjningskvot som domineras av äldre, län under av unga. De flesta svenska län hamnar ovanför diagonalen, det vill säga äldrekvoten överväger. Halland sticker ut genom att ligga längst till höger och nära diagonalen: regionen har den högsta ungdomskvoten av alla län, medan äldrekvoten ligger nära medianen. Den höga försörjningskvoten förklaras alltså till stor del av att det finns många barn och unga. Skillnaden mot exempelvis Gotland, Kalmar och Dalarna är väsentlig: en hög andel barn innebär att befolkningen växer underifrån och att inflödet till arbetsmarknaden ökar på sikt, medan en äldreproducerad kvot innebär det motsatta.

Försörjningskvoten fångar dock bara dagens balans. Den säger ingenting om hur en region hamnade där, och samma kvotvärde kan vara resultatet av helt olika mekanismer. Tänk dig två regioner som båda har en försörjningskvot på 0,85. I den ena har alla åldersgrupper vuxit under de senaste decennierna, men barn och äldre har vuxit något snabbare än arbetskraften, kanske för att regionen lockar barnfamiljer och samtidigt har stora pensionskullar som speglar tidigare decenniers inflyttning. I den andra har gruppen i arbetsför ålder krympt medan antalet äldre ökat, inte för att regionen är särskilt attraktiv för pensionärer, utan för att unga har flyttat och de som stannat blivit äldre. Kvoten landar på samma nivå, men förutsättningarna skiljer sig markant: den första regionen har en arbetskraftsbas som fortsätter att fyllas på underifrån, den andra har en som tunnas ut. För att skilja det ena från det andra behöver ögonblicksbilden kompletteras med den faktiska utvecklingen över tid.

Befolkningsförändring per åldersgrupp, 2000–2024

Procentuell förändring i 0–19, 20–64 och 65+ år. Sorterat fallande efter total befolkningstillväxt. **Halland** och **riket**

Figur 3 Procentuell förändring i antal personer per åldersgrupp, 2000 till 2024. Län sorterade efter total befolkningsförändring.

Sedan millennieskiftet har Halland haft tillväxt i samtliga tre åldersgrupper: gruppen i arbetsför ålder har ökat med 18 procent, barn och unga med 15 procent och gruppen 65 år och äldre med 66 procent. Halland tillhör en handfull län där alla grupper har vuxit under perioden.

Ett genomgående mönster i grafen är att gruppen 65 år och äldre har ökat kraftigt i samtliga län. Det är dock inte samma mekanism överallt. I regioner som under 1990-talet hade hög inflyttning i arbetsför ålder, som Uppsala, Stockholm och Halland, beror den starka äldretillväxten till stor del på att dessa kohorter nu passerar pensionsåldern. I län som Dalarna, Västernorrland och Norrbotten, där arbetskraften i stället krympte redan under 1990-talet, är äldretillväxten mer måttlig men slår hårdare eftersom den inte åtföljs av tillväxt i andra grupper. Det som driver deras höga försörjningskvoter är att de yrkesverksamma blir färre medan de äldre blir fler. I Halland är mekanismen den omvända: kvoten är hög för att alla grupper är stora, inte för att arbetskraftsbasen krymper.

Hallands demografiska utgångsläge är gynnsamt i jämförelse med de flesta andra län. Att gruppen 65 år och äldre växer kraftigt är i grunden en strukturell förändring som delas av hela landet: stora födelsekullar passerar pensionsåldern. I Halland förstärks effekten av att regionen under tidigare decennier tog emot många inflyttare i arbetsför ålder, som nu åldras på plats, och av att regionen fortsätter att vara attraktiv för inflyttning även bland äldre.

Försörjningskvotens utveckling fångar hur dessa krafter samverkar. Hallands totalkvot har stigit från 0,76 till 0,87 sedan millennieskiftet. Tre krafter driver förändringen i olika riktningar. Tillväxten i gruppen 65 år och äldre trycker upp kvoten, eftersom täljaren, de som befinner sig utanför arbetsför ålder, blir större. Tillväxten bland barn och unga gör detsamma, om än svagare. Tillväxten i arbetsför ålder drar i motsatt riktning: en större nämnare dämpar kvoten. I Hallands fall var arbetskraftstillväxten tillräckligt stark för att i princip fullt ut kompensera för att det också blev fler barn och unga. Men äldretillväxten var så kraftig att den ensam drev kvoten uppåt med mer än den faktiska ökningen, bara delvis bromsad av den växande arbetskraftsbasen. I andelstermer har gruppen 65 år och äldre gått från 17 till 23 procent av befolkningen medan gruppen i arbetsför ålder sjunkit från 57 till 53 procent, trots att den i absoluta tal är betydligt större i dag.

En jämförelse med Norrbotten, som haft en nästan identisk kvotökning under perioden, visar hur olika vägar kan leda till samma resultat. Där krymper gruppen i arbetsför ålder, vilket i sig trycker upp kvoten, och antalet unga minskar, vilket dämpar den. Äldretillväxten är måttligare än i Halland. Krafterna verkar alltså i omvända riktningar, men slutresultatet blir detsamma. I Halland är det den starka äldretillväxten som överväldigar en i övrigt gynnsam utveckling. I Norrbotten är det den svaga arbetskraftsbasen som driver kvoten.

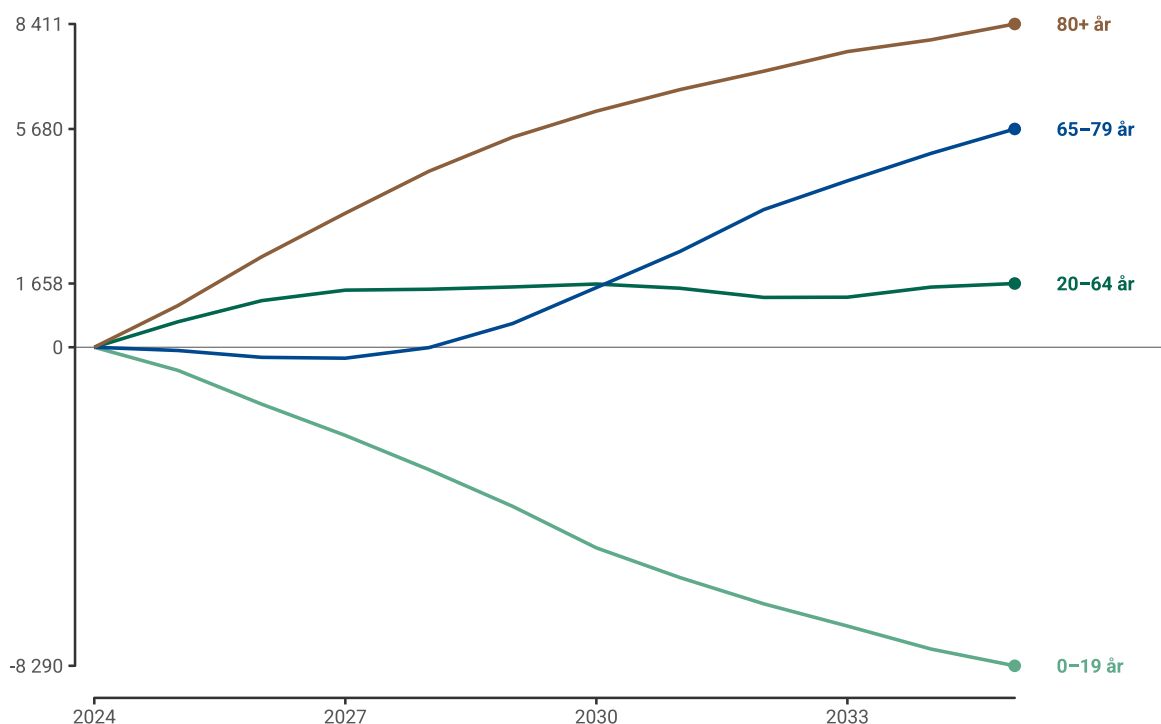
2.2 Framskrivning till 2035

En befolkningsframskrivning är en beräkning av hur befolkningen utvecklas givet antaganden om fruktsamhet, dödlighet och migration. Alla framskrivningar innehåller osäkerheter, men de är inte lika stora i alla åldersgrupper. Utvecklingen bland äldre är förhållandevis stabil: de som kommer att vara 75 år om tio år är redan 65 i dag, och deras antal påverkas i huvudsak av dödlighet, som förändras långsamt. Osäkerheten är betydligt större för barn och personer i arbetsför ålder, eftersom dessa grupper beror på fruktsamhet och flyttmönster som kan skifta snabbare. Den nedgång i antalet barn och unga som framskrivningen visar drivs av två faktorer: ett minskat barnafödande och en förväntad lägre inflyttning. Halland har ett positivt flyttnetto bland barn, eftersom regionen attraherar barnfamiljer, och en minskad inflyttning påverkar därför barngruppen både direkt, genom färre inflyttade barn, och indirekt, genom att det föds färre barn i regionen. Arbetskraftstillväxten beror på en kombination av invandring till riket och inrikes flyttningar. Med en förväntad lägre invandring väntas inrikes inflyttning stå för en allt större del av tillväxten, vilket för Hallands del har nära koppling till bostadsbyggande och

regionens attraktivitet för barnfamiljer. Även konjunkturförändringar kan påverka dessa flöden. Sammantaget är det framför allt den äldre gruppens tillväxt som kan betraktas som demografiskt given, medan utvecklingen för yngre och yrkesverksamma rymmer större handlingsutrymme.

Befolkningsförändring i Halland per åldersgrupp

Akkumulerad förändring från 2024, Region Hallands befolkningsprognos

Figur 4 Ackumulerad befolkningsförändring i Halland per åldersgrupp, med 2024 som utgångspunkt. Baserat på Region Hallands egen befolkningsprognos.

Enligt Region Hallands egen befolkningsprognos väntas befolkningen växa från 345 100 till 352 500 invånare till 2035, en ökning med 7 500 personer. Gruppen 65 år och äldre växer med 14 100 personer medan gruppen 0 till 19 år minskar med 8 300. Gruppen i arbetsför ålder ökar med 1 700 personer, eller 0,9 procent. Sammantaget innebär det att antalet personer utanför arbetsför ålder ökar med 5 800 medan antalet i arbetsför ålder ökar med 1 700, en tillväxt på 5 800 jämfört med 1 700. Det är den obalansen som stiger försörjningskvoten från 0,87 till 0,90.

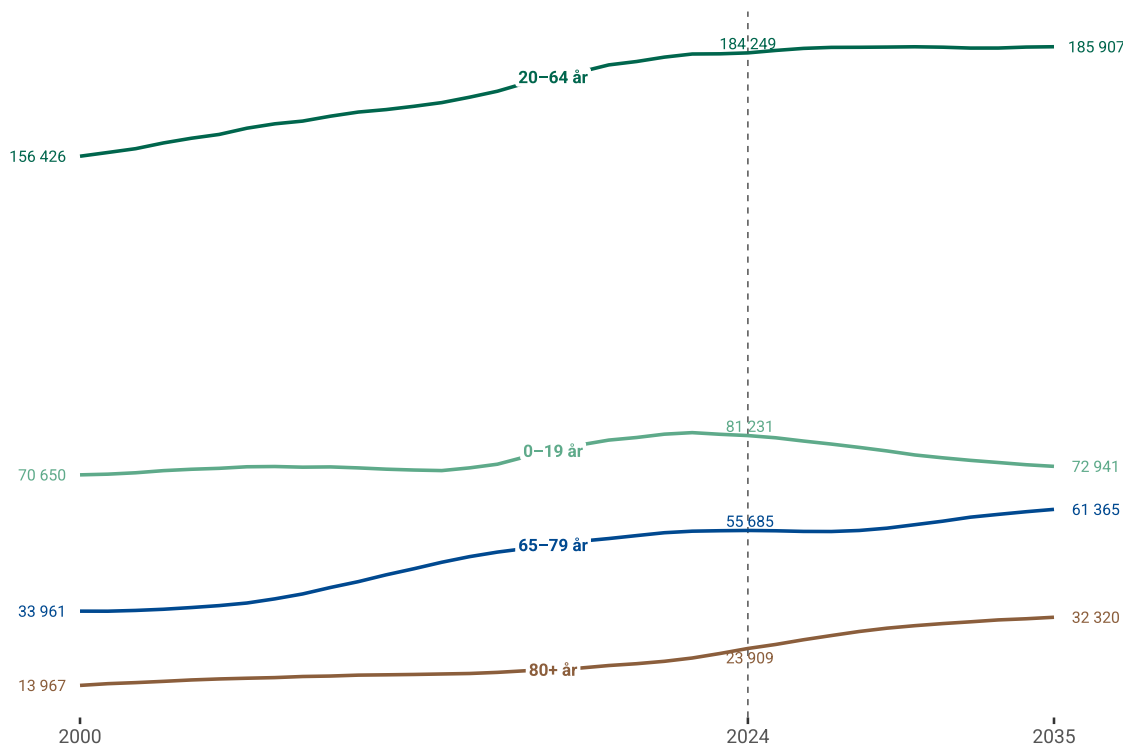
Inom gruppen 65 år och äldre är tillväxten koncentrerad till de äldsta. Gruppen 80 år och äldre ökar med 8 400 personer, en ökning på 35 procent, medan gruppen 65 till 79 år ökar med 5 700, eller 10 procent. Det är denna del av framskrivningen som har störst säkerhet: de som kommer att vara 80 år 2035 är redan 69 i dag. Minskningen bland barn och unga beror på att de stora födelsekullar som föddes kring 2010-talet successivt ersätts av mindre kohorter. Andelen i arbetsför ålder sjunker från 53,4 till 52,7 procent, en till synes liten förändring, men det avgörande är vad som händer med försörjningskvotens sammansättning.

I dag fördelas Hallands försörjningskvot nästan jämnt mellan ungdoms- och äldrekomponenten: ungdomskvoten är 0,44 och äldrekvoten 0,43. Till 2035 sjunker ungdomskvoten till 0,39 medan äldrekvoten stiger till 0,50. Den balans som i dag gör Halland unikt bland svenska län försvinner, och ersätts av en tydligt äldredominerad profil. I andelar innebär det att gruppen 0 till 19 år minskar från 23,5 till 20,7 procent av befolkningen medan gruppen 65 år och äldre ökar från 23,1 till 26,6 procent.

SCB:s framskrivning för riket visar samma rörelseriktning. Gruppen 65 år och äldre ökar med 328 000 personer, eller 15 procent, jämfört med 18 procent i Halland. Även i riket dominerar de äldsta: gruppen 80 år och äldre växer med 217 000, eller 34 procent. Barn och unga minskar med 215 000, eller 9 procent. Gruppen i arbetsför ålder ökar med 113 000, eller 1,9 procent. Arbetskraftstillväxten i riket är alltså starkare än i Halland, både i andel och i absoluta tal relativt befolkningen. Det beror delvis på att riket i högre grad tillgodoser sig den internationella invandringen direkt, medan Hallands arbetskraftstillväxt i högre utsträckning bygger på inrikes omflyttning. Rikets försörjningskvot ligger i princip still, från 0,77 till 0,77, eftersom ökningen i arbetsför ålder i högre grad matchar ökningen bland äldre. Sammansättningen skiftar dock även på riksnivå: ungdomskvoten sjunker från 0,40 till 0,36 och äldrekvoten stiger från 0,37 till 0,42. Förskjutningen från ungdoms- till äldredominans sker alltså i hela landet, men i Halland sker den snabbare och från en högre utgångsnivå. Halland passerar den punkt där äldrekvoten tydligt överstiger ungdomskvoten, medan riket fortfarande befinner sig en bit från den gränsen.

Befolkning per åldersgrupp i Halland, 2000–2035

Antal invånare. Historisk data till 2024, därefter Region Hallands befolkningsprognos

Figur 5 Antal invånare per åldersgrupp i Halland och riket, 2000 till 2035. Streckad linje markerar övergången från historisk data till framskrivning. Halland baseras på Region Hallands egen befolkningsprognos, riket på SCB:s nationella framskrivning.

Diagrammet sammanfattar Hallands befolkningsutveckling från 2000 till 2035. Gruppen i arbetsför ålder har vuxit stadigt sedan millennieskiftet, från 156 000 till 184 000 invånare, och väntas fortsätta öka marginellt till 186 000 till 2035. Gruppen barn och unga följde en liknande bana under 2000- och 2010-talen, från 71 000 till 81 000, men väntas minska till 73 000 i takt med att mindre födelsekullar ersätter de större. De två äldre grupperna har vuxit genom hela perioden. Gruppen 65 till 79 år har gått från 34 000 till 56 000 och väntas öka vidare till 61 000. Gruppen 80 år och äldre har vuxit från 14 000 till 24 000 och väntas nå 32 000, mer än en fördubbling under perioden. Sammantaget innebär det att de fyra linjerna, som under 2000-talet alla pekade uppåt, efter 2024 går i skilda riktningar. Arbetskraftsbasen stabiliseras, barngruppen krymper, och tillväxten koncentreras till de äldre åldersgrupperna.

I riket syns samma grundmönster men med andra proportioner. Gruppen i arbetsför ålder har vuxit från 5,2 till 6,0 miljoner sedan 2000 och väntas nå 6,1 miljoner till 2035, en starkare tillväxt än i Halland även efter 2024. Gruppen barn och unga ökade från 2,1 till 2,4 miljoner men väntas sjunka tillbaka till 2,2 miljoner. De äldre grupperna växer i samma takt som i Halland: gruppen 80 år och äldre nästan fördubblas under perioden, från 453 000 till 864 000. Att rikets försörjningskvot ändå förblir stabil beror på att arbetskraftstillväxten är tillräckligt stark för att hålla jämna steg med den växande äldregruppen, något som inte gäller i Halland.

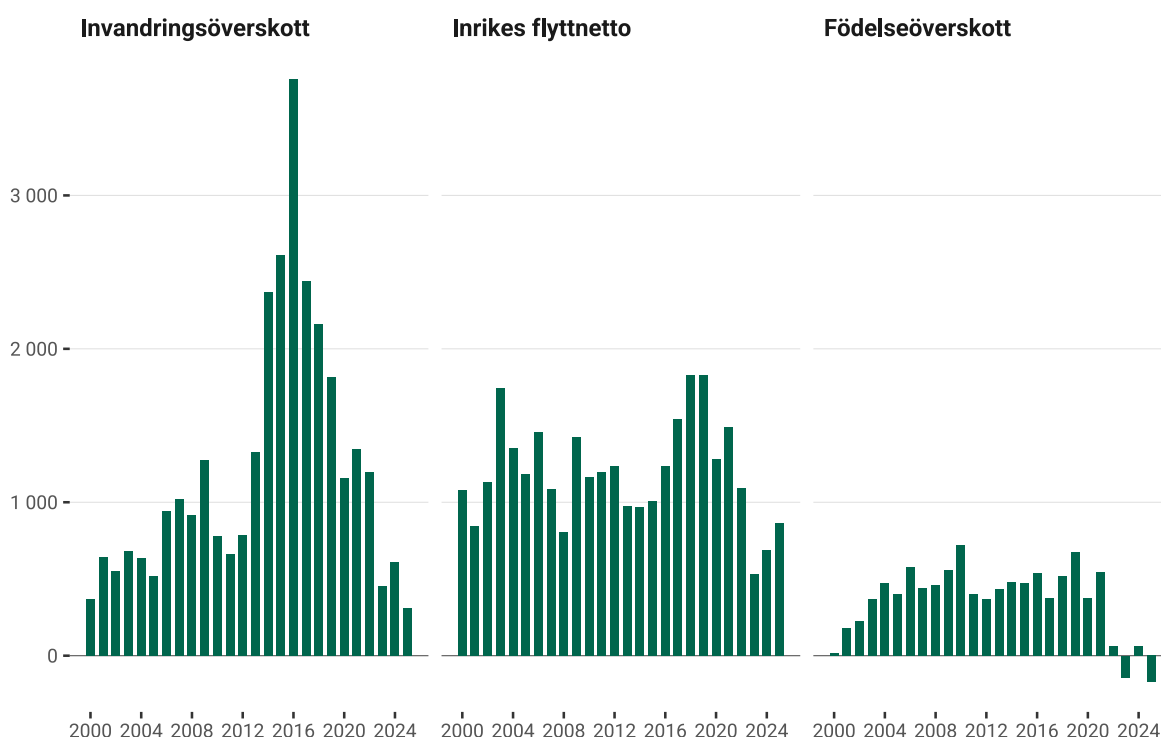
2.2.1 Hur har Halland växt tidigare?

Hallands befolkning har ökat med drygt 70 000 invånare sedan millennieskiftet, från 275 000 till 345 000, en tillväxt på 25 procent. Den tillväxten har burits av tre komponenter: ett positivt inrikes flyttnetto, ett positivt invandringsöverskott och ett litet födelseöverskott. Sett över hela perioden 2000 till 2024 har invandringsnettot och det inrikes flyttnettot bidragit med ungefär lika mycket, omkring 30 000 personer vardera, medan födelseöverskottet stått för resterande 10 000.

Balansen mellan komponenterna har dock förskjutits kraftigt över tid. Under första halvan av 2010-talet stod invandringen för ungefär hälften av tillväxten, och under perioden 2015 till 2019 svarade den för mer än hälften, i genomsnitt 2 600 personer per år. Under de senaste åren har invandringsnettot minskat markant, från i genomsnitt 2 600 till knappt 1 000 per år, och födelseöverskottet har i det närmaste försvunnit. Det inrikes flyttnettot har också försvagats, men utgör nu trots det den största enskilda tillväxtkomponenten.

Hallands befolkningstillväxt per komponent

Antal personer per år, 2000–2024

Figur 6 Hallands befolkningstillväxt uppdelad på tre komponenter: födelseöverskott, invandringsöverskott och inrikes flyttnetto. Samtliga komponenter har försvagats under de senaste åren.

Förskjutningen innebär att regionens fortsatta tillväxt i allt högre grad avgörs av den inrikes omflyttningen. Det är ett skifte med konsekvenser: medan invandringens storlek i huvudsak

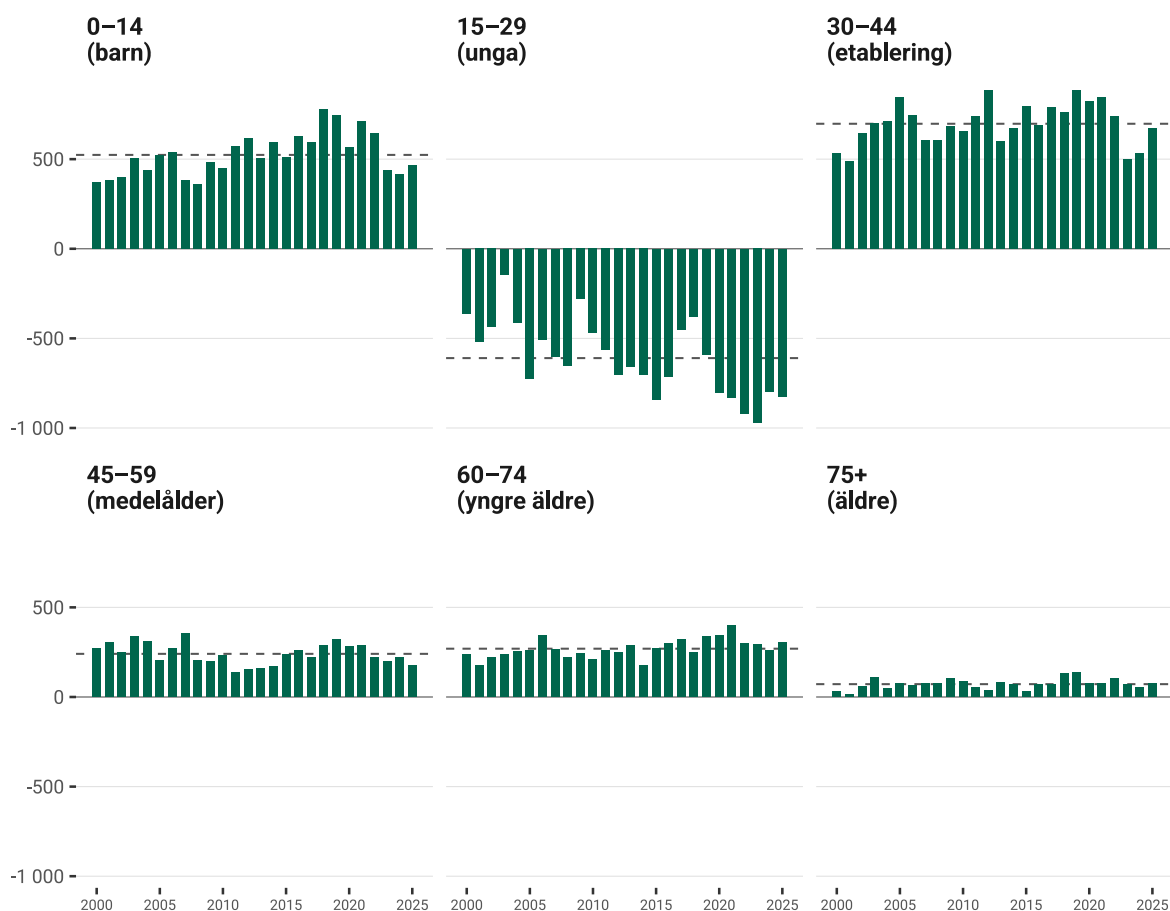
bestäms av nationell politik och globala förhållanden, påverkas det inrikes flyttnetto i högre grad av regionala faktorer som bostadsutbud, arbetsmarknad och livsmiljö.

2.2.2 Vilka grupper attraherar Halland?

Det inrikes flyttnetto fördelar sig ojämnt över åldersgrupperna. I absoluta tal dominerar barnfamiljer: gruppen 30 till 44 år, tillsammans med medföljande barn, har stått för merparten av Hallands nettoinflyttning sedan millennieskiftet. Regionen förlorar unga i åldern 15 till 29, framför allt till högskole- och universitetsorter, ett mönster som delas av de flesta regioner utanför storstäderna.

Hallands inrikes flyttnetto per åldersgrupp

Antal personer per år, 2000–2025. Streckad linje = genomsnitt

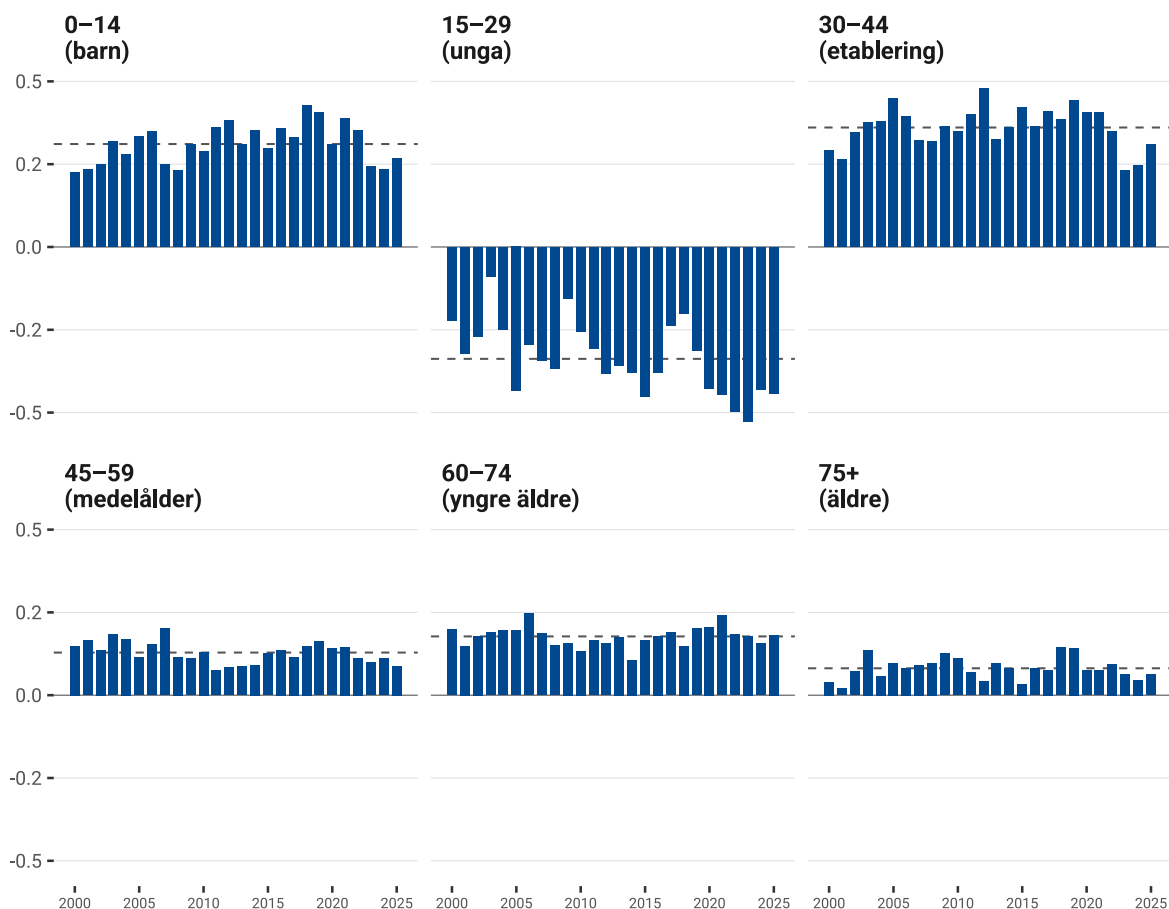

Figur 7 Hallands inrikes flyttnetto per åldersgrupp, 2000 till 2025. Streckad linje markerar periodens genomsnitt.

Mönstret är tydligt: barnfamiljer och medföljande barn dominerar, medan de unga ger ett stadigt negativt netto. En fråga är dock om dominansen beror på att Halland är särskilt attraktivt för just barnfamiljer, eller på att de kohorterna har varit ovanligt stora och rörliga. Ett sätt att rensa bort storlekseffekten är att relatera Hallands flyttnetto till det totala antalet invånare i riket i samma åldersgrupp.

Hallands flyttnetto per 1 000 invånare i riket

Per åldersgrupp, 2000–2025. Streckad linje = genomsnitt

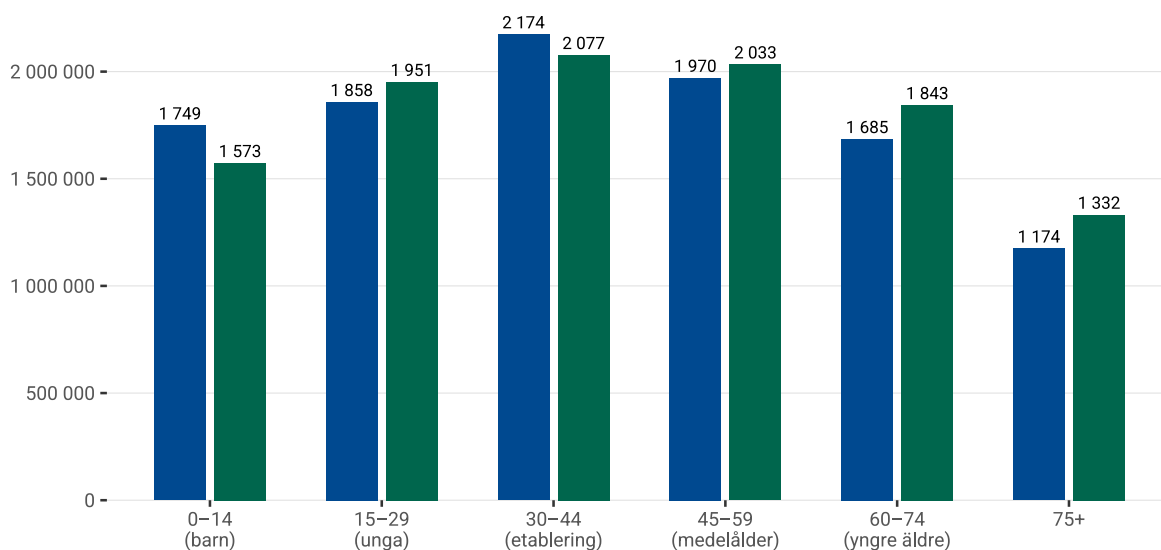
Figur 8 Hallands inrikes flyttnetto per 1 000 invånare i riket, per åldersgrupp, 2000 till 2025. Måttet rensar bort kohorteffekter och visar Hallands relativa attraktionskraft.

Det relativa måttet rensar bort kohorteffekter och visar Hallands attraktionskraft oberoende av hur stora åldersgrupperna är nationellt. Etableringsgruppen 30 till 44 år och medföljande barn har historiskt gett det starkaste utslaget, omkring 0,3 till 0,4 per 1 000 invånare i riket. Etableringsgruppen visar dock en nedåtgående trend genom perioden, vilket innebär att det absoluta tappet drivs av två effekter: kohorterna blir mindre och Hallands relativa attraktionskraft för gruppen försvagas.

Hur urvalsbasen ser ut framöver, det vill säga hur många personer som befinner sig i respektive åldersgrupp nationellt, påverkar direkt hur stort flyttnetto Halland kan förvänta sig. SCB:s framskrivning av rikets befolkning ger en bild av hur åldersfördelningen förändras fram till 2035.

Rikets befolkning per åldersgrupp

2025 och 2035 (framskrivning). Tusental

Figur 9 Rikets befolkning per åldersgrupp 2025 och 2035 enligt SCB:s framskrivning. Grupperna motsvarar de som används i analysen av Hallands flyttnetto.

Den förändring som framträder tydligast är att etableringsgruppen 30 till 44 år, den ålderskategori Halland historiskt har attraherat mest, krymper nationellt. Det beror på en kohorteffekt: de stora 90-talskullarna ersätts av de betydligt mindre kullarna födda kring millennieskiftet. Även gruppen barn under 15 år minskar. Samtidigt växer grupperna 15 till 29, 45 till 59 och 60 till 74 år, men det är åldersgrupper där Hallands relativa attraktionskraft är svagare.

Framskrivningen innebär alltså att den nationella urvalsbasen förskjuts bort från de grupper där Halland har sitt starkaste netto. Utöver den demografiska förskjutningen visar den senaste femårsperioden att även den relativa attraktionskraften har försvagats, framför allt i etableringsgruppen och bland unga. Snittnettot 2020 till 2025 ligger kring 1 000 personer per år, jämfört med drygt 1 350 för hela perioden sedan 2000. Det inrikes flyttnettot påverkas därmed av två parallella effekter: en krympande urvalsbas i de åldersgrupper som historiskt har gett störst tillskott, och en försvagad relativ position i samma grupper.

3 Analys och slutsatser

3.1 Attraktivitetsarbetet viktigare än någonsin

När invandringsnettot och födelseöverskottet krymper faller en allt större del av Hallands befolkningstillväxt på det inrikes flyttnettot. Regionens attraktionskraft på den inhemska flyttmarknaden spelar därmed en större roll för den framtida befolkningsutvecklingen än någon gång under den moderna perioden. Det är en förskjutning som ställer nya krav: till skillnad från invandringen, som i huvudsak styrs av nationell politik, påverkas det inrikes flyttnettot av regionala faktorer som bostadsutbud, arbetsmarknad och livsmiljö.

Utmaningen har två sidor. Hallands kärngrupper på flyttmarknaden, barnfamiljer och etableringsgruppen 30 till 44 år, krymper nationellt under det kommande decenniet. Det beror dels på kohorteffekter, dels på att ett sjunkande barnafödande gör att färre hushåll befinner sig i den familjebildande fas som historiskt har drivit flytten till Halland. Själva poolen av potentiella inflyttare i regionens huvudmålgrupp blir alltså mindre. För att upprätthålla samma absoluta

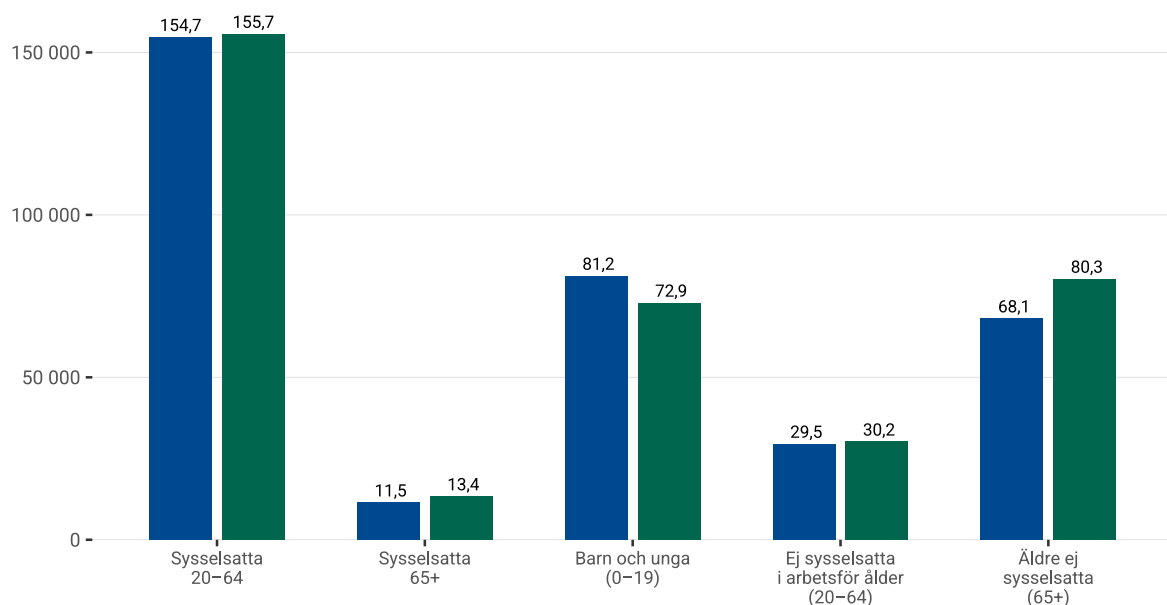
inflyttning behöver regionen stärka sin konkurrenskraft i de grupperna, en utveckling som under de senaste åren snarare har gått i motsatt riktning. Samtidigt växer gruppen 15 till 29 år, den mest rörliga åldersgruppen på den inrikes flyttmarknaden, där Halland i dag har ett negativt netto. Givet gruppens storlek skulle redan en måttlig förbättring ge ett påtagligt tillskott. De äldre åldersgrupperna växer också nationellt och bidrar stabilt; sammantaget står de för en växande andel av det totala flyttnettot. Hallands framtida befolkningstillväxt avgörs därmed inte bara av hur väl regionen behåller sin position bland barnfamiljer, utan i ökad utsträckning av förmågan att attrahera en bredare åldersprofil.

3.2 Fler i arbete kan balansera den demografiska förskjutningen

Den demografiska försörjningskvoten bygger på åldersgrupper: alla i åldern 20 till 64 räknas som produktiva och övriga som försörjda. I verkligheten arbetar inte alla i arbetsför ålder, och en del över 65 gör det. En mer rättvisande bild ges av den effektiva försörjningskvoten, som ställer antalet som inte arbetar, oavsett ålder, mot antalet sysselsatta.

Vem försörjer vem?

2024 och 2035 (framskrivning, oförändrad sysselsättningsgrad). Tusental

Figur 10 Hallands befolkning uppdelad efter arbetsmarknadsstatus, 2024 och 2035. Arbetsför ålder avser 20 till 64 år. Framskrivningen för 2035 antar oförändrade sysselsättningsgrader per åldersklass.

I Halland 2024 är 166 200 personer sysselsatta. De försörjer, utöver sig själva, 81 200 barn och unga under 20 år, 29 500 personer i arbetsför ålder (20 till 64) som inte arbetar, och 68 100 äldre som inte arbetar. Det ger en effektiv försörjningskvot på 1,08: varje sysselsatt bär i genomsnitt sig själv och ytterligare drygt en person. Den demografiska kvoten på 0,87 underskattar alltså den faktiska försörjningsbördan.

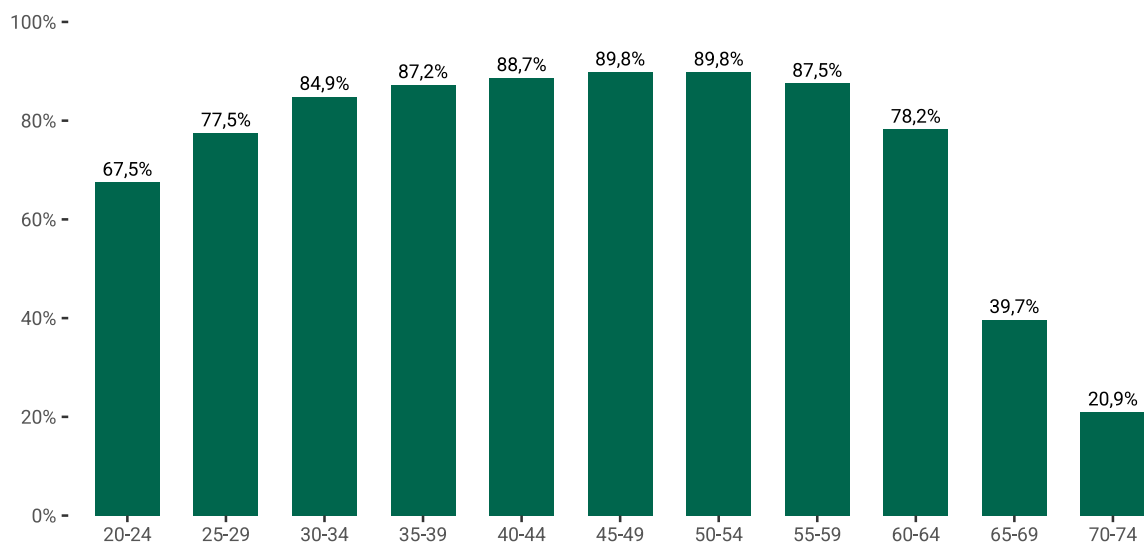
Till 2035 skiftar sammansättningen men den effektiva kvoten rör sig bara marginellt, från 1,08 till 1,09. På den ena sidan ökar gruppen äldre som inte arbetar med 12 200 personer. Det mildras delvis av att barngruppen krymper med 8 300, men nettot är ändå en ökning av den försörjda gruppen med drygt 4 600 personer.

På den andra sidan ökar också antalet sysselsatta, med knappt 2 900. Det beror inte på att

befolkningen i arbetsför ålder växer nämnvärt, den ökar med bara 1 700 personer, utan på att tillväxten inom gruppen koncentreras till åldrar med hög sysselsättningsgrad. Grupperna 40 till 49 år växer med sammanlagt 6 400 personer, åldrar där nära 90 procent arbetar, vilket kompenserar för att de familjebildande åldrarna 30 till 39 krymper med knappt 6 800. Utöver det bidrar den växande gruppen 65 till 74 med ytterligare 1 900 sysselsatta. Sammantaget räcker ökningen av antalet sysselsatta för att hålla kvoten i princip stabil, men inte för att förbättra den.

Sysselsättningsgrad per åldersgrupp i Halland

Andel sysselsatta av befolkningen, 2024 (RAMS)

Figur 11 Sysselsättningsgrad per femårsklass i Halland, 2024. Andel av befolkningen i respektive åldersgrupp som är sysselsatta enligt RAMS.

Sysselsättningsgraden är som högst i åldrarna 40 till 54, där nära 90 procent arbetar. Den faller brant efter 60: bland 65 till 69 år arbetar knappt 40 procent och bland 70 till 74 drygt 20 procent. Bland de yngsta, 20 till 24, arbetar 68 procent, en lägre andel som speglar att många ännu studerar. Det är i dessa ytterkanter som utrymmet för förändring finns.

Två räkneexempel illustrerar vad ett ökat arbetsmarknadsdeltagande skulle innebära till 2035.

Det första handlar om att få in fler på arbetsmarknaden i åldern 20 till 64. Halland har i dag grupper med lägre sysselsättningsgrad, bland annat utrikes födda och personer med funktionsnedsättning, och ett generellt lyft vore möjligt även genom att fler deltidsarbetande går upp i tid. Om sysselsättningsgraden ökar med två procentenheter i alla femårsklasser mellan 20 och 64 innebär det drygt 3 700 fler sysselsatta. Den effektiva kvoten sjunker då till 1,04.

Det andra handlar om ett förlängt arbetsliv. Om sysselsättningsgraden bland 65 till 69 år ökar med fem procentenheter och bland 70 till 74 med tre, ger det ytterligare 1 800 sysselsatta och en kvot på 1,06. Tillsammans ger de två scenarierna drygt 5 500 fler sysselsatta och en effektiv kvot på 1,02, bättre än i dag, trots att äldregruppen har vuxit med nära 14 000 personer.

Den demografiska förskjutningen mot fler äldre är given. Men den effektiva försörjningskvoten bestäms inte bara av åldersstrukturen utan i hög grad av hur stor andel av befolkningen som faktiskt arbetar, och hur länge.

Sysselsättningsuppgifterna bygger på SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och avser november 2024. En person räknas som sysselsatt oavsett arbetstid, vilket innebär att

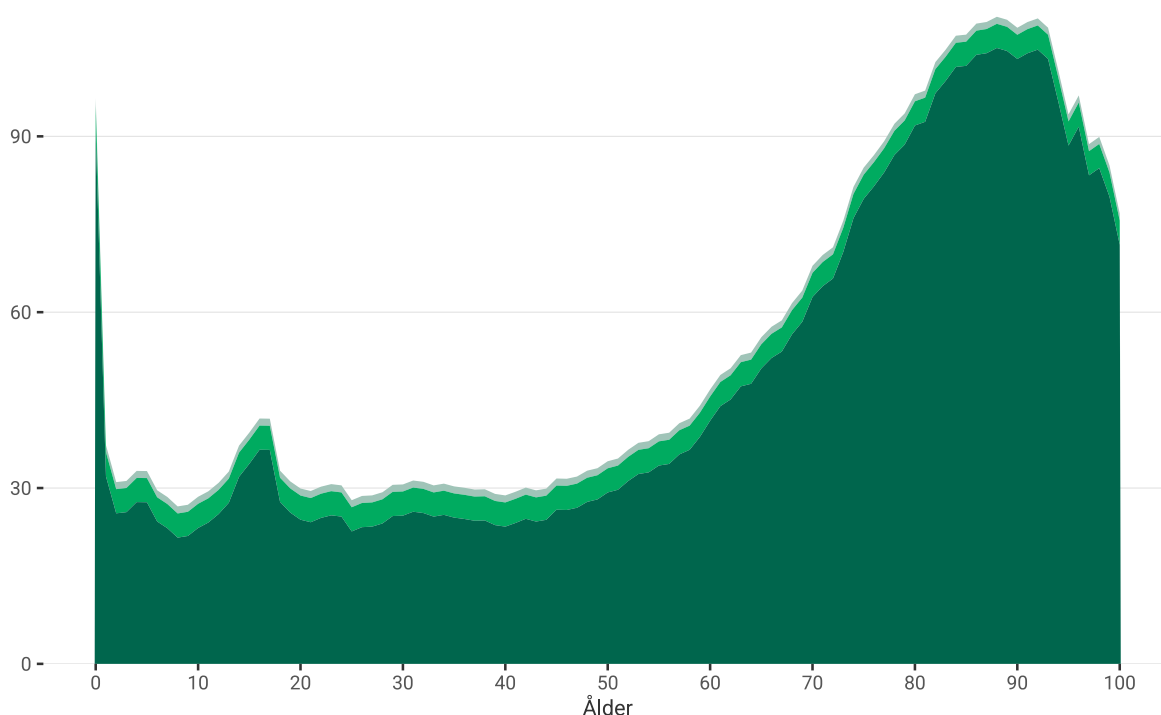
statistiken inte skiljer mellan heltid och deltid. I åldersgrupper med hög andel deltidsarbete finns därför en risk att den effektiva försörjningskvoten överskattar den faktiska produktionskapaciteten.

3.3 Vad den demografiska förskjutningen kostar

Den demografiska strukturen avgör inte bara hur många som arbetar och hur många som behöver försörjas. Den bestämmer också vilken belastning som faller på regionens verksamheter. Om vi antar att dagens resursförbrukning per invånare och ålder består, kan befolkningsprognosen översättas direkt till en förväntad kostnadsutveckling. SKR:s uppgifter om genomsnittlig kostnad per invånare och ettårsklass ger ett grovt men användbart mått på den belastning som respektive ålder innebär för regionen.

Regionens kostnad per invånare och ålder

Hälsa- och sjukvård, kollektivtrafik och övrigt. Tusentals kronor, riksgenomsnitt 2023

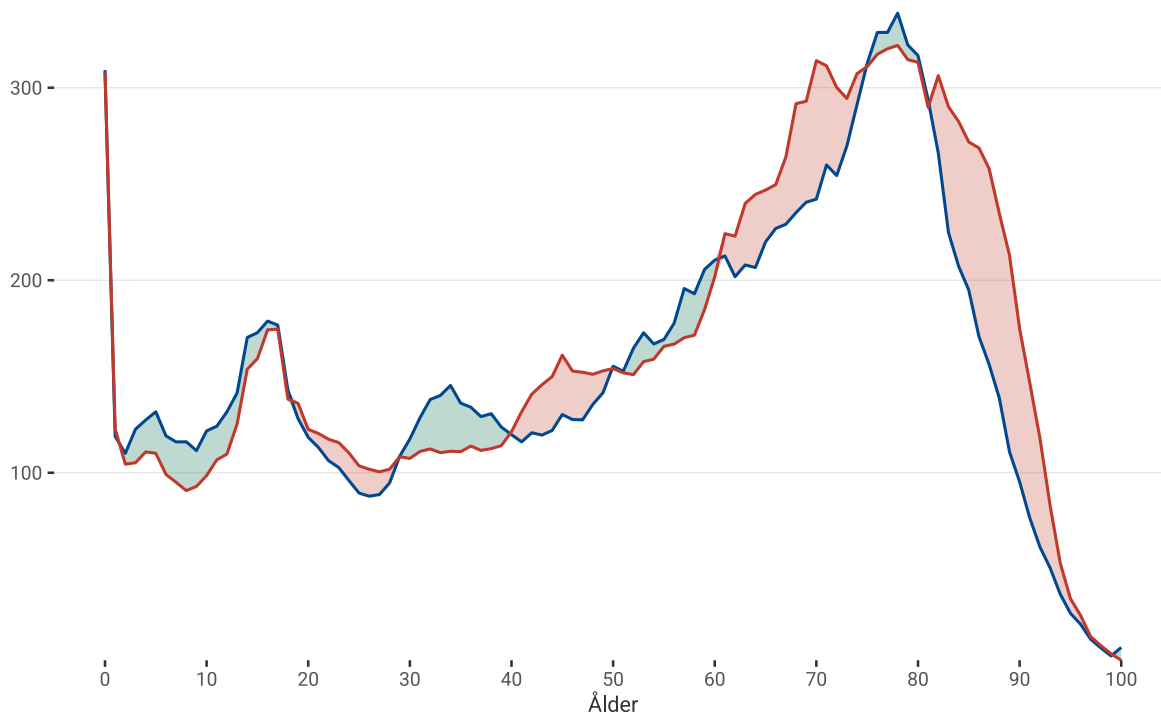
Figur 12 Regionens kostnad per invånare och ettårsklass, uppdelat på hälsa- och sjukvård, kollektivtrafik och övriga kostnader. Riksgenomsnitt 2023.

Kostnaden per invånare följer ett tydligt åldersrelaterat mönster. Hälsa- och sjukvård dominerar i alla åldrar. Spädbarn är förhållandevis kostsamma; under arbetsför ålder är belastningen som lägst. Från 65 år stiger kostnaden successivt, och efter 80 accelererar den kraftigt. En person över 80 kostar regionen i genomsnitt ungefär dubbelt så mycket som en person i åldern 65 till 79. Det innebär att den demografiska tyngdpunkten inom äldregruppen, inte bara dess storlek, avgör belastningen.

Om man multiplicerar dessa kostnader med Hallands befolkning vid varje ålder får man en beräknad kostnadsmassa. Regionens samlade kostnadsmassa uppgår 2024 till 15,8 miljarder kronor. Till 2035 stiger den till 16,9 miljarder, en nettoökning med drygt en miljard.

Kostnadsmassa per ålder i Halland

2024 och 2035. Miljoner kronor per årsklass. ■ ökning ■ minskning

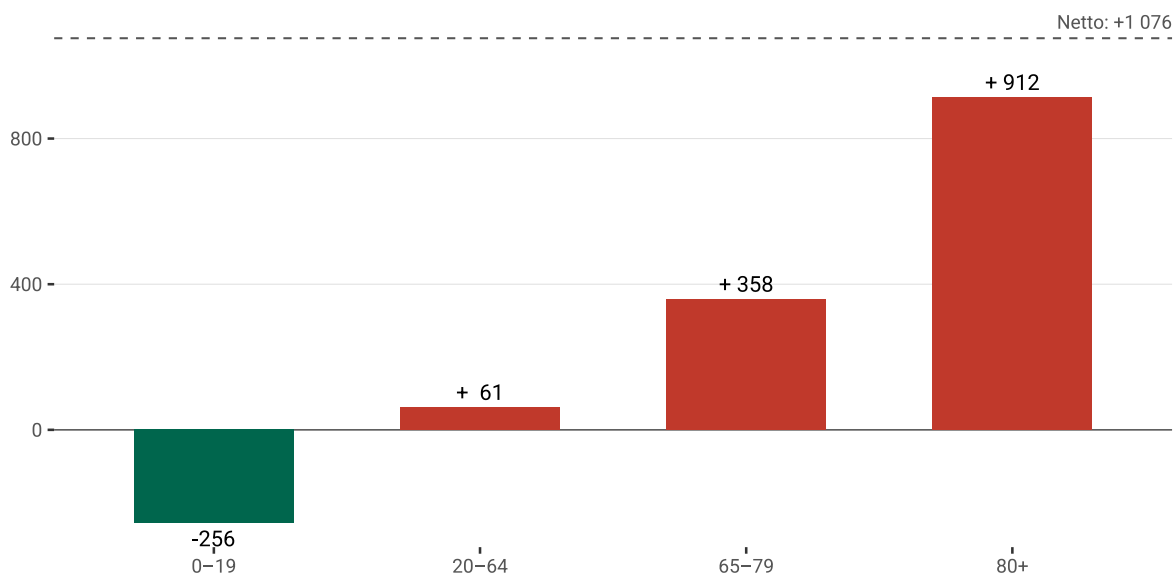

Figur 13 Beräknad årlig regional kostnadsmassa per ettårsklass i Halland, 2024 och 2035. Befolkningen vid varje ålder multiplicerad med riksgenomsnittlig regionkostnad per invånare. Det skuggade fältet visar förändringen.

Nettotalet döljer att bruttoförändringarna är betydligt större. Förändringen fördelar sig ojämnt över åldersgrupperna.

Förändring i kostnadsmassa per åldersgrupp

Miljoner kronor, 2024 till 2035. Fasta priser (2023), enbart demografisk förändring

Figur 14 Förändring i beräknad regional kostnadsmassa per åldersgrupp, 2024 till 2035. Fasta priser (2023 års kostnadsnivå), enbart demografiskt driven förändring.

Gruppen 80 år och äldre driver merparten av ökningen: kostnadsmassan växer med 912 miljoner kronor, från 2,5 till 3,4 miljarder, en ökning med 37 procent. Det är en direkt följd av att gruppen expanderar med 8 400 personer i de åldrar där kostnaden per invånare är som allra högst. Gruppen 65 till 79 ökar med 358 miljoner. Befolkningen i arbetsför ålder är i det närmaste kostnadsneutral. På den andra sidan minskar barn och unga kostnadsmassan med 256 miljoner, en avlastning som är reell men långt ifrån räcker för att väga upp de äldre grupperna.

Sammantaget ger den demografiska förskjutningen en nettoökning på drygt en miljard kronor, allt annat lika. Det motsvarar en ökning på omkring sju procent av regionens nuvarande bruttokostnader på knappt 16 miljarder. Beräkningen utgår från SKR:s riksgenomsnittliga bruttokostnader per invånare och ålder, det vill säga verksamhetens totala kostnader före avdrag för intäkter och statsbidrag. Den avser enbart den demografiskt drivna förändringen i fasta priser och inkluderar varken inflation, reala kostnadsökningar per invånare eller förändringar i hur vården organiseras. Om den friska tiden i livet förlängs i takt med medellivslängden kan det tunga vårdbehovet förskjutas uppåt i åldrarna, vilket skulle dämpa ökningen. Men även med sådana gynnsamma antaganden kvarstår den grundläggande mekanismen: en snabbt växande grupp i de mest resurskrävande åldrarna ställer krav på kapacitet inom hälso- och sjukvården som behöver planeras redan i dag.

3.4 Hallands förutsättningar och vägen framåt

Den demografiska förändringen är i sina konturer given. Merparten av de kohorter som kommer att utgöra Hallands befolkning 2035 är redan födda, och rörelsen mot en äldre åldersstruktur pågår oavsett politiska beslut. Den stora osäkerheten ligger i den yngsta gruppen: de barn som ännu inte fötts, och hur många de blir. Barnafödandet har sjunkit till historiskt låga nivåer och SCB har successivt skrivit ned antalet förväntade barn i sina framskrivningar. Om det låga barnafödandet består minskar inte bara den framtida arbetskraften utan också den demografiska basen för regionens kärnmålgrupp på flyttmarknaden. Omvänt kan en vändning i fruktsamheten eller förändrade migrationsmönster förskjuta utvecklingen i en annan riktning.

Denna rapport har fokuserat på de övergripande demografiska dragen och deras konsekvenser för försörjning, attraktivitet och regional kostnadsutveckling. Analyserna bygger genomgående på ett "allt annat lika"-antagande: dagens kostnader, sysselsättningsgrader och flyttmönster applicerade på morgondagens befolkningsstruktur. Det ger en grov men användbar bild av vart utvecklingen pekar. Verkligheten kommer att se annorlunda ut. Olika insatser kostar olika mycket, hälsoutvecklingen kan fördröja eller förskjuta vårdbehovet, och nya arbetssätt inom hälso- och sjukvården, inte minst omställningen till nära vård, digitalisering och egenvårdsstöd, har potential att förändra sambandet mellan en åldrande befolkning och resursbehov.

Men den demografiska förändringen handlar inte bara om kostnader. Den förändrar också vad regionens verksamheter behöver leverera och för vem. En krympande barn- och ungdomsgrupp minskar underlaget för förskolor och skolor, vilket innebär strukturella beslut om skolorganisation som frigör resurser men kräver framförhållning. I den andra änden av åldersspannet ökar efterfrågan på helt andra tjänster. Den snabbt växande gruppen över 80 driver behovet av geriatrik, rehabilitering och tillgänglighetsanpassad infrastruktur. Socialstyrelsen och SKR bedömer att antalet vård dagar och personalbehovet inom äldreomsorgen ökar väsentligt under de kommande decennierna.

Förskjutningen märks konkret även i kollektivtrafiken. Ungdomar är de mest frekventa kollektivtrafikresenärerna, medan äldre i betydligt högre grad är bilburna. En åldrande befolkning genererar därmed inte automatiskt mer kollektivresande, men den ökar behovet av sjukresor, färdtjänst och tillgänglighetsanpassade resor. Andelen sjukresenärer över 80 år har ökat påtagligt det senaste decenniet, en utveckling som kommer att förstärkas i takt med att gruppen expanderar. På bostadsmarknaden skapar samma utveckling ett växande behov av tillgänglighetsanpassade

boendeformer, trygghetsboenden och alternativ som gör det möjligt för äldre att flytta från småhus och därigenom öka rörligheten i bostadsbeståndet.

Det behövs mer verksamhetsspecifika analyser för att i detalj studera vad den demografiska förändringen innebär för regionens olika ansvarsområden. Hur förändras behovet av slutenvård-splatser, och i vilka specialiteter? Hur påverkas sjukresornas volym och geografi? Vad innebär en krympande ungdomsgrupp för kollektivtrafikens resandeunderlag, och vad innebär en växande äldregrupp för dess tillgänglighetskrav? De övergripande analyserna i denna rapport identifierar riktningen, men svaren på den typen av frågor kräver verksamhetsnära beräkningar som tar hänsyn till lokala förhållanden, organisation och utvecklingsplaner.

Halland har goda förutsättningar. Regionen har en växande befolkning, en hög sysselsättningsgrad och ett starkt varumärke på den inrikes flyttmarknaden. Den effektiva försörjningskvoten är stabil och det finns utrymme att stärka den genom ökat arbetsmarknadsdeltagande och ett förlängt arbetsliv. Men förutsättningarna kräver aktivt arbete: att bibehålla regionens attraktivitet i konkurrens med andra regioner, och att stärka kopplingen mellan regionens roll som samhällsutvecklare och dess egen verksamhet. Skatteintäkter och kompetensförsörjning i alla åldrar är förutsättningar för att kunna finansiera och bemanna den välfärd som en förändrad befolkningsstruktur kräver.